

VESZPRÉMVÁRMEGYE

POLITIKAI UJSÁG

Előfizetési ár:

Égész évre — — 16 korona. **Negyed évre — — 4 korona.**
 6 hóra — — 8 „ **Egyes száma — — 32 fillér.**
 Kézirati jegyzék, egész évi előfizetésnél kedvezményesen.
 4 koronáért kapják a lapot. — Nyilvántartási peti sora 80 fillér.

Felelős szerkesztő:

Horváth Rezső dr.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Veszprém, Virág Benedek-utca 2
 Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal és Fodor Ferenc könyvkeres-
 kedése. — Kéziratokat nem adunk vissza.
 Eljegyzések és béli meghívók költsége 10 korona. Felülszövegek, adomá-
 nyok, kétszínnyelvények sorozatát 20 fillér. — Telefon 76.

Kisbirtok és szocializmus.

A szociáldemokrata tudományos irodalom legnagyobb elmékedői a kisbirtoküzemnek „természetszerűleg szükséges elpusztulása” álláspontját foglalják el.

Marx Károly a „kisparasztüzemet” a „szokás-szerűen maradóbb és legokszertülenebb üzem”-nek tekinti. Engels Frigyes szerint „feltétlenül bizonyos hogy a kapitalisztikus termelés az erőtlenség, elavult kisüzemet le fogja tiporni, mint a vasút a talyigát.” Kautsky más szavakkal ugyanezt fejezi ki. A brüsszeli határozat, a genfi manifesztum arról beszélnek, hogy a tőke, a tudomány és a közérdek hálálra ítélte a kisbirtok-gazdálkodást. Az idősebb Liebknecht a kisbirtokot így jellemzi: „Csekély földhozam munkapazarlással, azonfelül pedig a talaj kiszipolyozása: ez a parcellarendszer ismertető-jegye a nagy földművelő gazdasággal szemben.”

A marxista elmélet ezen megállapításaira az élet a legvilágosabban rácsófolt.

David Eduárd, a modern szocializmus egyik nagy alakja „Szocializmus és mezőgazdaság” című alapvető munkájában a mezőgazdasági üzem legkisebb részére és vonatkozására tekintettel tárgyalja a kérdést és maga állapítja meg, hogy „A paraszt azonban kutyába se veszi a halálos ítéletet, melyet a marxista elmélet fölötte kimondott. Sehoh a történelemben kisparasztokat a nagy-mezőgazdaság üzemi föllénye még tönkre nem tett.”

Ugyancsak David állapítja meg, hogy a gyakorlati szociáldemokraták a mezőgazdaságot illetőleg teljesen félretette saját, dogmaszerűen megállapított alapelveit és a kisüzem védelmére, terjesztésére, erősítésére tért át, mert „parasztvédelem annyi, mint a modernebb, okszertűbb üzemalak védelme és előmozdítása.”

Érdekes, nagyon érdekes azonban azt tudnunk, hogy az alapelvek miért mások az ipar és az ipari munkás és a mezőgazdaság és mezői

munkás számára; miért okszertűbb, szükségesebb az ipar társadalmisítása és a mezőgazdaságban az egyéni érdek szükségességének tételül elfogadása.

Ennek a sajtószertű ellentétnek hamar megtaláljuk a megfajesítést.

Első sorban abban találjuk, hogy amikor a kisüzemi gazdálkodást fogadják el, nem akarnak kisbirtokost, *nem akarják a kisbirtok egyéni tulajdonát.*

Dávid így fejezi ezt ki: „Nem szükséges, hogy tetszés szerint való rendelkező-szabadság értelmében váljanak „tulajdonosokká”, mint ahogy az az árunál szokásos. Lehetségesek a hasznélvezet oly alakjai, melyek a szabad tulajdon árnyoldalai nélkül annak fényoldalait tüntetik fel.”

Másodsorban politikai okai vannak az ellentétnek!

Azt állítják, hogy „mélyen gyökerező érdek-közösség van „a mezői munkástömeg és a többi dolgozó néptömeg közt.” Aki a munkásságot igában tartja, igában tartja a parasztságot.”

Jól figyeljük ezt meg, mert nem az önálló kiszegződésről, hanem a mezői munkástömegekről beszélnek; arról az osztályról, mely elől a szerzés lehetősége nálunk sohasem volt elzárva, melynek javára ép most készült ezeréves történelmünk egyik leghatalmasabb agrárreformja, vagyis a földdel való ellátás.

Figyeljük meg azt is, hogy a földtulajdonos kizsákdát nem tekintik közös érdekekben levőnek, mert az a tulajdon leköltő erejénél fogva nem fog érdekközösséget keresni és találni.

És hát mi is az az érdekközösség?

Erre is felel David Eduárd.

„Ha a szociáldemokrácia céljai eléréséért folytatott harcában csak a városi, ipari munkásságra támaszkodhatnánk, a politikai hatalom nem jutna kezébe, hanem mindig az ellenzéki kisebbség szerepére volna kárhoztatva. A munkás földművelő tömeg nélkülözhetlen a politikai hatalom meghódításához.”

Kétségtelen, hogy létezik érdekközösség, de nem a leirt, hanem abban az alakban, ahogy egy jól berendezett társadalomban egyik réteg, egyik osztály a másikkal összefügg; ahogy közösek általában az érdekek. Ha nem így volna, akkor az ipari munkás számára egyenesen az volna a jó, a helyes, ha a mezői munkás keveset keresne, mert olcsóbban jutna az élelmi szerekhez.

És ha ennek az ellenkezőjét valjha, ez kizárólag az a politikai érdek, hogy uralomra jusszon.

Dr. Sándorfi Kázmér.

Vármegyei közgyűlés.

— Rainprecht Antal dr. székfoglalója. —

A vármegyei székház nagytermében összegyűltek a bizottsági tagok, ezuttal talán utoljára, hogy a csaknem féléven át üresen álló főispáni székbe kinevezett Rainprecht Antal dr. főispán-kormánybiztost üdvözöljék és bizalmukról biztossítsák. Ez volt a közgyűlés legfontosabb tárgya s ezen kívül még csak a választás iránt volt némi érdeklődés, vitát pedig csak egyetlen pont keltett, a szarvasmarha rekvirálásokért az Állattforgalmi részvénytársaság által a vármegye részére befizetett 222.000 korona hovatordításának kérdése. — Egyébként a közgyűlés csaknem teljes tárgysorozatot másnap, vagyis kedden, a legmérsékeltebb érdeklődés mellett intézték el, hozzászólás nélkül elfogadván az állandó választmány, vagy az ügy előadójának javaslatát.

Részletes tudósításunk a következő:

Bibó Károly dr. alispán megnyitotta az ülést, üdvözölte a megjelent bizottsági tagokat és örömmel jelentette, hogy a vármegyének öt és fél hónapra át üresen állott főispáni székébe az új nemzeti kormány Rainprecht Antal dr.-t nevezte ki kormánybiztosi hatáskörrel, akiket kinevezését a vármegyei Nemzeti Tanács egyhangulag kívánta és ezért a vármegye közönsége lelkes örömmel fogadta. Felhívta Horváth Lajos dr. vármegyei főjegyzőt, a kinevezést tudató leirat felolvasására.

Ányos.

— Veszprémi fájó emlék. —

Itt élt, itt járt, mint hervatag virág.
 Ajkán tört rim, szívében tünt remény.
 Hivhatták bolaog, vig litániák,
 A lelke maradt tépett tünemény.

A Bakonyt nézte, az ősi várat,
 Az Aranyosvölgy smaragd szőnyegét.
 Eszébe villant, minden őszre válhat
 S porba buknak a holdas jegenyék.

A sédi malom egyformán zokogta:
 Messzé a szép élet, Márianosztra
 S hiába is várják barátok Budan.

Napjai kincsét gyötrelem fogadja,
 Fehérvár alatt sárba vész fogatja
 S itt vérzik el szíve, mint a holdsugar.

Kocsis László.

Az ugynevezett emberekhez.*)

Ne bántsuk egymást emberek!
 Hisz' oly nyomorultak vagyunk.
 Egymásnak csak-but adhatunk.

Mától holnapig tart a lét.
 Egész életünk pár arasz.
 Virágot mindjárt hó havaz.

Tavasz, nyár, egypár pillanat.
 És itt az ősz és itt a tél.
 Mi vagy? Lehulló falevél.

Olyan rongyok, semmik vagyunk.
 Siralomházban bus lakók.
 És mégis egymást felfalók.

*) A „Vasárnapi-Lapok”ból.

Egy célja lenne életünknek,
 Hogy ezt a két kicsi napot:

Rövid mát, rövid holnapot
 Ettöltsük boldogan és szépen
 S ne gázoljunk mocsokban, vérben.

S mint ostoba komondórok
 Egymást egyre ugatjuk, marjuk —
 S közbe' a kulturembert adjuk.

Most is fetrenges véres földön
 Csak vicsorgatjuk a fogunk
 S egymáshoz átkokat dobunk.

Nyomorult sors az ember-sorsa:
 S nem jözanit ki e tudat.
 Az emberállat mar s ugat...

Vértessy Gyula.

Indítványozta ezután, hogy az ujonnan kinevezett kormánybiztos küldöttségileg hívja meg a közgyűlése termébe. A küldöttség Nagy Ádám Mihály vezetése alatt Jankovich-Bésán Endre gróf, Fischer Miklós dr., Tisztartó Sándor, Nirnsee Pál, Barcza Dezső, S-áry Tivadar, Jónás János, Rothauser Lipót és Bibó Dezső tagokból alakult.

Pár perc múlva megjelent Rainprecht Antal dr. kormánybiztos a közgyűlés termében s azt az óhaját fejezte ki, hogy a kormányának letett esküt a közgyűlés színe előtt megismételje. Az esküszöveget Horváth Lajos dr. olvasta fel. Az előki székéből elmondotta ezután nagy hatást kellett székfoglaló beszédét, amelyet lapunk legközelebbi számában szövegre fogunk közölni.

Horváth Lajos dr. vármegyei főjegyző a vármegyei tisztikar nevében a következő beszédet intézte a kormánybiztos főispánhoz:

Mélyen tisztelt Kormánybiztos Ur!
Szeretett Főispán Urunk!

Alig múlt el egy félszázad azóta, hogy a vármegye törvényhatósági bizottságának és egész lakosságának mélyeség, igaz sajnálatára Kormánybiztos Ur a főispáni széket elhagyta, méltóságáról lemondott.

Körülöttünk e rövid idő alatt egy egész világ változott meg. — Évszázados intézmények omlottak össze, s azok romjaiból szinte varázsütésre az új, szabad és független Magyarország sziklaszilárd tömörült fundamentuma emelkedett fel.

Erre a biztos alapra építi fel a nemzet, mint egy családot, új békés otthonát. — Ide várja, itt öleli keblére a véres harmezokról hazasiető ezer és ezer hős fiát, s testvári szeretetben itt fogja hálás kegyelettel őrizni emléket azoknak, kik érte viruló életüket áldozták.

Az új korszak, — melynek most első napjait éljük, — a nagy eszméknek: az egyén, a polgár természetszerű veleszületett jogai és egyenlő érvényesülési feltételei biztosításának, s ezek mellett a munka megkövetelésének, megbecsülésének és megérdemelt jutalmazásának igazságos uralmát lesz hivatva törvényes intézményeinkben diadalra juttatni.

Demokratikus állami új berendezkedésünk alapvető munkálatainál tehát, önmagunk állított vezetőinknek, a népjogok és az emberi öntudat követelményeit és alapigazságait tartva szem előtt, a nemesen érző emberi szív önzetlen szavára kell hallgatniok.

Ép ezért kettős a mi örömrünk most, midőn Kormánybiztos urat, — kit bár egy percre sem érztünk magunktól távol, — újból e helyen köszöntjük; mert egyrésztől a várva-várt viszontlátást bensőséges szeretettel ünnepelhetjük, másrésztől Kormánybiztos Ur szemünk előtt letterős férfiuvá nőtt egyénisége, hatalmas energiája, széleskörű nagy tudása, eddigi áldásos munkássága és a háboru vérzivatarában tündöklött önfeláldozó hősiessége, párosulva polgártársai iránt mindenkor tanúsított példászerű szívjóságával, mind megannyi fényes garanciái annak, hogy vármegyénk kormányzata, e történelmi nagy időkben, a leghivatottabb kezébe van letéve.

Ebben a biztos tudatban midőn Főispán Urat, mint kipróbált vezérünket, szinte ragaszkodásunkról biztosítva, a vármegye közönsége és tisztikara nevében tisztelettel és szeretettel üdvözlöm, mindnyájunk szívből fakadó óhajtsakép kérem a Mindenhatót, hogy Kormánybiztos Főispán urat a vármegye javára és népének boldogítására sokáig éltesse!

Utána a törvényhatósági bizottság nevében Óvári Ferenc dr. üdvözölte lelkes szavakkal a főispánt.

Az előki bejelentések során melegen emlékezett meg az előki főispán Jókai Ihsás Miklós tb. szolgabíró érdemeiről, aki a háboru tartama alatt díjtalanul szolgálta a vármegyét, s akit ezen érdemei elismeréséül tiszteletbeli főszolgabírónak nevezett ki.

A nyomtatásban szétosztott alispáni jelentést

a közgyűlés felolvasottak tekintette és helyesléssel tudomásul vette.

Következtek ezután a választások. Szavazatszedő küldöttségi elnök Purgly Pál; tagok: Schrick Sándor és Nagy Ádám Mihály lettek. A szavazások eredményei a következők voltak:

Közig. bizottságba megválasztottak Óvári Ferenc dr. 61, Sült József 60, Nagy Ádám Mihály 32, Barcza Dezső 32, Mohácsy Lajos dr. 31 szavazattal.

Allandó választmányba: az elhunyt Schreiner János helyébe Schrick Sándor;

a vármegyei közegészségügyi bizottságba: Mohácsy Lajos dr. és Pósa Endre;

az igazoló választmányba: Mohácsy Lajos dr., Gubicza Ferenc, Unger Ferenc és Berecz Pál választottak meg.

— **Az új földbirtokreformról** tárgyal a kormány s tagjai között súlyos nézeteltérések merültek föl. Hogy földet kell adni a népek, akinek nincs, vagy akinek nagyon kevés van, ebben egyetért mindenki. Hogy mennyit, az a jövő feladata. Annak kell azonban a vezérelvnek lenni, hogy mindenki annyit kapjon, amennyit munkája után megérdemel. Az, aki nem dolgozik, nem kaphat semmit, mert nincs érdeme reá. De ha majd az érdemeket tekintjük, mit szólunk akkor, amikor azt látjuk, hogy aki földre vár, nem dolgozik. Talán sürgősebb volna az, hogy az emberek dolgozzanak s azután érdem szerint kerüljön a föld felosztásra. Ezt minden pártnak alá kell írnia.

— **Ki fizeti a ceket?** A radikális miniszter dr. Szende Pál beszédet mondott, amelyben az új radikális adóreformot körvonalazta. Nem ijesztett meg vele senkit, mert mindenki tisztában van azzal, hogy a pénzügyi összeomlást (csődöt) csakis gyökeres adóreformokkal kerülhetjük el. De mégis nagyobb koncepció beszédet vártunk egy pénzügyminisztertől és nem azt a kérdést, hogy „ki fizeti a ceket?” Itt nem mulattak a háborun s a háboru a békés polgárság nem rendelte meg. És ha oda konkludál a t. miniszter ur, hogy a háboru nyereség lehetőleg elvessék, abban egyetértünk. De hogy az elhangzott beszéd nem alkalmas arra, hogy a kivándorolni szándékozókat attól visszatartsa, az kétségtelen. És ha eddig nem lett volna kivándorlás, hogy most meg fog kezdődni, az bizonyos. Ami pedig azt az álláspontot illeti, hogy mindent el fog követni a kormány, hogy büntetéssel sujtsák, aki innen kivándorol az adózás miatt, erre azzal a szomorú szívűl jövő kérdéssel fordulunk a pénzügyminiszter urhoz, hogy vajjon egyáltalán komolyan szóba állnak-e velünk mai helyzetünkben ellenségeink és a többi országok és hogy nem volna-e célszerű előbb nálunk kipróbálni azt a kívánatos erélyt, amit a pénzügyminiszter hirdet. Talán jobb volna azzal foglalkozni, hogy a korona árfolyama a semleges országokban ne süllyedjen 27 centra, vagy ha a viszonyok így javulnak, még alacsonyabbra. Első sorban tán mégis ez volna a legfontosabb!

A vármegyei gazdasági egyesület jövő évi munkaprogramja.

A „Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület” győzelmes békére építette a jövő évi munkaprogramot, de sajnos a sors igazságtalan volt a hős magyar néphez, hiába véreztünk 51 hónapon át, elvesztettük a háborut.

Letettük a fegyvert, de ezen fegyverletétel kapcsán vissza nyerte Magyarország rég elvesztett

függetlenségét, vissza kapta önrendelkezési jogát. Ha népünk a szabadsággal megfelelően élni tud, ez esetben egy boldogabb jövő fog reánk viradni.

A boldog jövő megteremtésében fontos szerep vár a vármegyei gazdasági egyesületekre. Kötelessége gazdasági testületeknek állami életünk szervezetének agráralapon való kiépítésére, ennek a fontos alkotásnak pedig talpköve a békés munkának szorgalmazása, a termelés szervezése. Ha a magyar földművelő nép nem dolgozik, nagyobb veszélybe sodorja állami önállóságunkat, mint a multban volt. Termelés nélkül elfogy a készlet, munka nélkül pedig meg szűnik a termelés. Ha pedig kifogy a gazda raktára, az új termés pedig nem biztosítja a jövő idők élemezését, úgy rövid időn belül végtelen nyomoruság és szenvedés fog ránk zudulni. Nyomorba fog jutni mindenki s a szabadságot tévesen értelmezve, félre vezetett egyének, akik ma a munkát megtagadják, dolgozni nem akarnak, ép úgy pusztulnak el, mint azok akikben most ellenségeiket látják.

Országunk az a kis része, ahol népünk hazánk nyelvén beszél körül van zárva ellenségeinkkel. Erdeinket, szén- és sóbányáinkat, petroleumforrásainkat valószínűleg el fogjuk veszteni. Most azon az áldott kis darab földön, amelyen mind magyarok laknak a különféle társadalmi osztályok egymással viszályban, ellenségeskedésben élnek, a földmunkása nem miveli a barázdát, a gazda cselédje nem ápolja kenyéradója igavonó állatját, úgy annyi élelem sem fog teremni a jövő esztendőre, ami kis országunk magyar népét mentse az éhhaláltól. Ellenségeinktől pedig semmit nem remélhetünk. A cselekvés terére kell lépni a vármegyei gazdasági egyesületnek működésével a mezőgazdasági termelés lehetőségét előmozdítani. Első kötelessége az egyesületnek, hogy az egész vármegye területén jársonkint és községenkint szervezze a gazdatársadalmát. Minden községben legyen az egyesületnek megbízottjai, akiknek a feladata a rend helyreállítása és biztosítása lesz. Ha a gazdatársadalom komolyabb megfontolt elemeiből egy gárdát tud az egyesület szervezni minden egyes községben, akik a nyugtalan elemeket szép szóval, meggyőzéssel felvilágosítják, a mai helyzetről munkára serkentik őket, új biztosítva lesz a rend. De nemcsak a rend fenntartása lesz a hivatása az egyesület vidéki megbízottainak és a községi és járási megbízottaknak, hanem ezeknek lesz a kötelességük a falu és az egyesület közötti kapcsolatot fenntartani.

(Vége köv.)

H I R E K.

— A Szociális Missziótársulat december 16-án, hétfőn délután fél 5 órakor egyesületi helyiségében (Kormányzósági épület) gyűlést tart melyen dr. Rott Nándor megyéspüspök adventi konferenciát tart, Juraszék János törvényszéki elnök, a patronage szakosztály tanácsadója pedig a patronage bánásmódjáról fog előadást tartani. A tagok pontos megjelenését kéri.

— **Egyházmegyei autonómia.** A katolikus autonómia a megvalósulás stádiumába lépett azáltal, hogy Budapesten megalakult az Országos Katolikus Tanács, amely egyelőre az autonómia ügykört fogja eljáratni. Az egyházmegyei autonómia ügyek eljáráására egyházmegyei autonóm

**CLUBSPECIALITÉ CIGARETTAPAPIR ÉS HÜVELY
MODIANO FELÜLMULHATATLAN**

IGYÁZZUNK A VÉDJEGYRE

C. S. Modiano

tanácsokat szerveznek. Folyó hó 11-én volt a püspöki székházban a veszprémi egyházmegyei tanács megalakulása, amelyre a már régebben megválasztott autonómiai képviselőkön kívül az egyházmegye minden részéből meg voltak hívva azok, akik az autonómiai mozgalmak iránt érdeklődtek. A püspök elnöklése alatt tartott értekezlet megalakította az Egyházmegyei Tanácsot, bizottságot küldött ki a szervezeti szabályok elkészítésére és magát új tagokkal egészítette ki.

— **Karácsonyi ünnepély.** A Szociális Missziótársulat Leányköre dec. 22-én d. u. 5 órakor az Irgalmas Nővérek intézetében színdarabbal összekötött karácsonyi ünnepélyt rendez. Dicsőretreméltó munkásságot fejtenek ki a tagok, hogy a segélyre érdemes családok gyermekeit karácsonyi ajándékkal lássák el. Az ünnepélyre meghívják azon szegény családokat is, kiknek gyermekeit az ünnepély végén meg fogják ajándékozni. Ugyanezen ünnepély keretében a Nővédelmi Hivatal is fog szegényeket megajándékozni.

— **Tragikus hősi halál.** Balla Gábor 31-ik honvéd gyalogezredbeli főhadnagy a Báro Kemény hajón hazafelé jövő legénységnek tűzhalálból mentése alkalmával folyó évi november hó 22-én az Adria-tengeren 10 éves korában borzalmas tűzhalált szenvedett. Földi maradványait Spilatóban helyezték örök nyugalomra. — Balla Gábor 1917-ben kiváló eredménnyel végezte a Ludovika akadémiát s mint honvédhadnagy a veszprémi 31-es honvéd gyalogezredhez nyert beosztást, ahonnan csakhamar a harcokra ment, legutóbb az Alban-fronton teljesített kötelességtudó szolgálatot. — Balla Endre csetényi református lelkész fiát gyászolja a tragikus halált halt főhadnagyban.

— **Mikulás-ünnepély a városi zeneiskolában.** A „Veszprém Városi Zeneiskola Önképzőköré” kedvesen sikerült Mikulás-ünnepélyt rendezett a múlt vasárnap a zeneiskola termében. — Nagyszámú érdeklődő töltötte meg a zeneiskola a kultúrcaféban meg nem felelő, ez alkalommal is kicsinynek bizonyult termet. Az önképzőkör egyes programot állított össze, melynek keretében a zeneiskola kis növendékei produkáltak meglepően ügyes tudásukat. — Gaál Sándor igazgató, az önképzőkör vezetője buzdító beszédet intézett a növendékekhez, majd az egyik növendék mint Mikulás jelent meg s kottákkal, könyvekkel s egyéb apróságokkal kedveskedett a dicséretes eredményt elért növendékeknek s felolvasta a megdicsérték névsorát.

— **Vértessy Gyula dr. veszprémmegyei tanfelügyelő állása ellen a megyei tanítóegylet legutóbbi gyűlésén a tanítók azon a címen, hogy Vértessy nem tanítóból lett tanfelügyelő, támadást intéztek, sőt voltak akik amellet foglaltak állást, hogy a tanfelügyelő azonnali eltávolítását és a segédtanfelügyelőnek — miután az tanító — azonnali kinevezését kériék a miniszertől. A gyűlés többsége ezen indítvány felett napirendre tért ugyan, de a vármegyei közigazgatási bizottság e hó 10-iki ülésén, dr. Rainprecht Antal a vármegye kormánybiztos főispánja, aki pedig a demokratikus eszmék zsenialis zászlóvivője, a méltatlanul támadott tanfelügyelőnek szép elégtelést szolgáltatott, mikor az ülésen kijelentette, hogy Vértessy, akire a vármegye nemcsak mint kiváló vezető kulturemberre, de mint neves íróra s a kulturális küzdelmek bajnokára is csak büszke lehet, mindenféle, ellene személyeskedő áramlattal szemben öhajítja a vármegye tanügyi igazgatásának továbbra is az élén látni. A közigazgatási bizottság lelkesedéssel fogadta a főispán ezen kijelentését, mely a többi arra való főtisztviselőnek is a jogos védelmét jelenti.**

— **Közalkalmazottak!** A Veszprémi Közalalmazottak Tanácsa folyó hó 17-én kedden délután 5 órakor a városháza nagytermében nagygyűlést tart. Tárty: a Soproni Közalalmazottak Tanácsa és a Magyarországi Közalalmazottak Szövetsége programjai és az igazságügyi miniszter átirata alapján végleges szervezkedés.

— **Munkásotthon felállítására Veszprém-ben.** Az állam törvényes rendjének és közbiztonságának megővése céljából, hogy a munkások akár csak napokig is tétlenül, foglalkozás illetve kereset nélkül ne bolyongjanak, különösen pedig a harcverő visszatérő és a leszerelt munkásságról való gondoskodás végett, amely éveken át tartó szenvedés után az államtól jogosan elvár-

hatja, hogy ilyhon jó élelem, lehető tisztességes ruházat és barátságos meleg otthon fogadják, a „Veszprémi Katolikus Kör” emeleti helyiségében *Munkásotthon* állított fel. Az otthonba nem csak leszerelt katonák, hanem olyan munkások is elhelyezést és ingyen ételmezt nyerneik, kik megszüntetett üzemekből elbocsátottak. A munkásotthon vezetősége a katonai vezető, a város képviselője és a hatósági munkaközvetítőből áll, kiknek bármelyikénél felvételre jelentkezni lehet.

— **Halálozás.** Kéri Gyula szentbékáliai eszperesplébános 51 éves korában spanyolnáthában pár napi szenvedés után meghalt.

— **A városi egészségügyi bizottság** hétfőn ülést tartott Veszprém-ben Óvári Ferenc dr. elnöklése alatt. — Foglalkozott a vízmű tervezett lezárásával. Azt közegészségügyi szempontból veszedelmesnek tartja, azért fölkerítte a város tanácsát, hogy minden elképzelhető kövessen el, hogy szénhöz jusson s a vízmű üzemét továbbra is fölntartsa.

— **Városi közgyűlés.** Veszprém város képviselőtestülete december 18-án délután 3 órakor rendes közgyűlést tart. — Tárty: Polgármesteri előterjesztések. Jelentés a Nemzeti Tanácsnak a közelítés, közelítkezés és közbiztonság biztosítása ügyében tett eddigi intézkedéseiről. Jelentés és javaslat a Hazatérő Katonákat Gyámoltató Bizottság által vezetett népkönyhának városi kezelésbe átvétele iránt. A rendőrségi tisztikar és legénység státusának rendezését kéri. A rendőrlégénység szaporítása és illetményeinek rendezése ügyében eddig tett intézkedésekről jelentés. Gulyadomb alatti kertnek Éllő György részére haszonbérbe adása ügyében kötött szerződés jóváhagyása. A vágóhidmelletti kertnek Supka Mihály részére haszonbérbe adása ügyében kötött szerződés jóváhagyása. Ifj. Csomai Istvánnal a kiskuti melletti földnek haszonbérbe adása ügyében kötött szerződés jóváhagyása. Óvári Ferenc dr. által felsőkereskedelmi iskolai hadiárva javára tett alapító levelének módosítása. Kéményseprősegédek és mesterek a kéményseprési díjak emelését kéri. Javaslat azon hadbavonultak hozzátartozóinak pénzbeli segítésére ügyében, ahol a hadbavonult eddig nem érkezett meg. Földművelésügyi miniszter leirata a hazatérő földmives-katonáknak földben részesítés céljából összeírásához hat tagu bizottság választása ügyében. A már elrendelt közmunkák foganatosítása rendjének megállapítása iránt előterjesztés. A városi üzemi alkalmazottak izetésük rendezését kéri. A palotai-uti háztulajdonosok villamos fővezeték meghosszabbítását kéri.

— **A spanyol járvány Veszprém-ben** ismét erősebben terjed. A felső keresk. iskolában olyan nagy számmal vannak betegek, hogy az egészségügyi bizottság ennek az iskolának bezárását rendelte el. A polgári iskolában is sok a beteg. A betegség lefolyása most nem olyan súlyos, mint az őszszel.

— **Cukor, petroleum stb. pótljegyekért** ezentul nem a városi tisztii főorvoshoz, hanem a város gazdasági hivatalához kell fordulni, ahol naponta délután 3—5 óráig veszik föl a jelentkezéseket. A kérelem alapján képező körülményekről bizalmi férfiak győződnek meg a helyszínen s az utalványt ők állítják ki, ha a helyszíni nyomozás a kérelem adatait valóknak találta.

— **Gabona a hadbavonultaknak.** Veszprém város polgármestere közölni teszi, hogy akik katonai szolgálatuk teljesítése miatt a gabonamennyiséget beszerezni nem tudták, a nemzeti tanács határozata értelmében pótlólag jelenkezhetnek a közlelmezési ügyosztályban és a város által beszerzendő gabonából akár egész évi járandóságukat is beszerezhetik. A gabona fele buzában, fele rozsban vásárolható.

— **A vízvezeték lezárása.** Említetük a multkor, hogy a szénhány miatt Veszprém-ben a házi vízvezetékeket le akarják zárni. A héten ebben az ügyben a következő birdelemnyit tették közzé: „Az országos szénhány miatt a városi vízmű üzemét nem képes a hatóság a mostani mértékben fenntartani. A városi tanács a nemzeti tanács intéző bizottságával egyetemben minden körülmények között gondoskodni akar az egészséges, jó ivóvíz szolgáltatásáról, de ez csak úgy lehetséges, ha az összes házi vezetékek lezártnak s a közönség a meglevő 39 s az ezután felállítandó 21,

összesen 60 közkutból vehet vizet. Tudatában van a nemzeti tanács annak, hogy ezzel óriási terheket ró a város közönségére, de az egészséges ivóvíz szolgáltatása fontosabb minden kényelmi szempontnál. A szénhány idejére a magánvezetékek mind le lesznek zárva s a vizet közkutakról kell hordani, figyelmeztetem tehát a város közönségét, hogy idejében gondoskodjék vízihordó és víztároló edényekről s tegye ezt sürgősen, mert nem tudni melyik pillanatban lesz kénytelen a hatóság a fenti intézkedéseket életbe léptetni. — Felkérem a város közönségét, hogy amennyiben szén nem érkezik s ezen utolsó eszközöz leszünk kénytelenek nyulni, könnyítse meg a hatóság dolgát avval, hogy szaporuan ördökjék a korlátozási intézkedések betartására s ha azt tapasztalja, hogy valahol az utcai elzárót jogtalanul kinyitották, azt azonnal hozza a mérnöki hivatal tudomására. — Ha a házi vezeték lezárásának ideje bekövetkezik, azt 24 órával előbb tudomásra hozom a város közönségének.” Értésülésünk szerint a Balatonfüredről beszerzett kocsz egymagában nem alkalmas a vízmű gépeinek fűtésére, hazai szénnel keverve azonban eredményesen használható. — A mérnöki hivatalnak sikerült némi szénen szerezni városban, ennél fogva ebben a hónapban nem lesz szükség erre a végső és radikális intézkedésre.

— **A horvát-szlavonországi magyar követelések bejelentése.** Minthogy számos oldalról érkezett jelentés részben horvát-szlavonországi cégeknek, részben a horvát-szlavonországi hatósági szervezeteknél (Népruházati Bizottságok, városi és országos közlelmezési hivatalok stb.) nagy magyar követelések állanak fenn, a győri kereskedelmi és iparkamara figyelmébe ajánlja a kerületében levő iparvállalatoknak és cégeknek, hogy a budapesti kamarában székelő „Külföldi Magyar Vagyonvédelmi Védő Szervezet” az erre vonatkozó adatgyűjtést már megkezdette s így horvát- és szlavonországi künnlevőségekre vonatkozó pontos adatokat cégszerű alálírással és 10 filléres bélyeggel ellátott és két példányban kiállított „könyvkivonatokat a nevezett szervezet elnök-ségének (Budapest V. Szemere-utca 6.) mielőbb jelenítenék be, hogy a szervezet a künnlevőségek biztosítása illetve behajtása iránt szükséges kormányintézkedéseket mihamarabb kieszközölhesse.

— **Ingatlanforgalom a devescseri járásban.** Nagy József kertai szántóját megvette özv. Balogh Sándorné 1000 K-ért. Szili Antal kiskamondi ingatlanát megvette Fodor Kálmán és neje 8200 K-ért, özv. Székely Gyuláné somlósöllősi szőlőjét megvette Bukovits Károly és neje 8300 K-ért, Vesztrőczy Mária és társa devescseri ingatlanát megvette Tilhoff Vendel és neje 710 K-ért, Kack Gyula és neje pusztamiskei ingatlanát megvette Balogh József és neje és Balogh Károly 2000 K-ért, Józsa Zsigmond vidi birtokát megvette Kajtar Ferenc és neje 42.168 K-ért, Gál Gyula somlőjenői birtokát megvette Fábian Ferenc és neje 98.229 K-ért, Fábian Ferenc és neje somlőjenői birtokát megvette Abeles Samu és neje 101.229 K-ért, Szabó József és neje középszláki szántóját megvette Molnár János és neje 1404 K-ért, Pallós Flórián és neje devescseri szőlőjét megvette Somogyi Károly és neje 3000 koronáért, Baráth P. Károly borszöröcsői ingatlanát megvette Baráth Tamás és neje 1000 K-ért.

— **Börkiutalás a városnak.** A Veszprém városnak kiutalt felsőbör és talp a héten megérkezett és az ipartestület útján a szakmabeli iparosok között kiosztatott. A felsőbör roppant vastag tehenbör, úgy hogy abból csak nehéz strapa csizmákat lehet készíteni.

— **Ingatlanforgalom az enyingi járásban.** Nagy János mezőszentgyörgyi házát megvette a Mezőszentgyörgyi Róm. Kath. Egyház 22.000 K-ért, Bibó Kálmán és társai felsőbögárdpusztai ingatlanát megvette a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége 244.980 K-ért, Győre Gábor balatonfőkajári házát megvette Gáspár István és neje 11.500 K-ért, Szenté János mezőszentgyörgyi szántóföldjét megvette Bagyula János és neje és ifj. Bagyula János és neje 12.200 K-ért, Nemessek Antainé balatonkenesei házigatlanát megvette Sterner Rezső 9000 K-ért, Hajda Sándor és neje balatonkenesei házát megvette ifj. Sipos János 11000 K-ért, özv. dr. Karsa Istvánné mezőszentgyörgyi ingatlanából vette: Nagy Géza és neje 13.800 K-ért, Balogh Józsefne 13.950 koronáért, Szép József és neje 13.750 K-ért, Ács-Lidia és társai 30.150 K-ért, Bozsics János és neje 16.500 koronáért, Csizmadia János és neje 33.600 K-ért,

Szép Imre 17.000 K-ért, Kalló Imre 85.624 K-ért, Kalló István 78.176 K-ért, özv. Kovács Imréné balatonszabadi házat megvette Pite Ferencné Németh Krisztina 12.400 K-ért, özv. Domján Jánosné balatonkenesei házat megvette id. Óri Jánosné 1000 K-ért, Erdélyi Miklósné síófoki villáját megvette Kiss Ferencné Krammer Adél 75.000 K-ért, Nánási Ádám enyingi szántóföldjét megvette Nánási János 14.000 K-ért, Sipos Ferenc és neje szilasbahi házat megvette Németh János és neje 8.400 K-ért, Czéh Györgyné lajoskomáromi félháza megvette Czéh Istvánné 8.000 K-ért, Varga György balatonaligai villáját megvette Frankl Lipót 22.000 K-ért.

— **Mozi műsora** A veszprémi „Apolló mozgószínház” jövő heti műsorát érdekesen állította össze, amennyiben ezt a szállítási technika nehézségei nem akadályozzák. Vasárnap egy nap a színházban „Arany sugarak” című 5 felvonásos dráma kerül bemutatásra, a főszerepben Karin Sandberg-el. Hétfőn és kedden a már a múlt hétre jelzett detektív-dráma a „Hotel Columbia” előadása lesz amelyben a főszerepet Erich Kaiser Titz a kiváló moziszinész tölti be. — Szerdán a színházban, csütörtökön és pénteken pedig a mozihelyiségben Lehar világhírű operettje filmen lesz bemutatva. Günther bádigos szerepét Arnyai Károly, leánya szerepét Rónay Alice, Pfeifferkorn szerepét Sarkadi Aladár, Jankó szerepét Pethő Attila, Zsuzska szerepét M. Szirmai Hajnal és Vojtek szerepét Kovács Bandi játsszák kimagasló művészzel. Szombaton és vasárnap „Memento mori” című detektív-dráma kerül színre Ernst Ludwig, Paul Hartmann, Lia Ley s több kiváló művész szereplésével.

— **A „Vasárnapi Ujság”** dec. 8-iki száma közli az első képeket a csehek ellen harcoló csapatokról. Különösen érdekesek ezenkívül a ruhakiosztásról és az aradi patronázs-műhelyről bemutatott képek, valamint egy sereg az entente-országokból való kép. Szépirodalmi olvasmányok: Havas Gyula regénye, Haraszthy Lajos verse, Ujvári Péter novellája, Kaffka Margit nekrológia (arcképpel), a Habsburgok halálanságáról szóló cikk, Chesterton kalandos története. Egyéb közlemények: Magyarország nemzetiségi térképe a párisi Illustration nyomán s a rendes heti rovatok, stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 10 korona. — Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-u. 4. sz.). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— **Anyakönyvi kimutatas.** Születések: Német Julianna házi cseléd leánya Mária r. k. — Gábrriel János vasöntősegéd és Horváth Julianna fia László r. k. — Szlávik József kőművessegéd és Angyal Veronika leánya Veronika Ilona r. k. — Belányi Béla nyomdai gépmester és Sarkadi Matild fia Béla József r. k. — Halálözások: Özv. Sánta Károlyné Horváth Terézia szakácsné r. kath. 44 éves. — Szabó János r. k. 2 éves. — Szabó Róza r. k. 12 éves. — Dvorszky Jenő géplakatos-tanonc r. k. 18 éves. — Badics Mátyas nap számos ág. h. ev. 55 éves. — Érsek Ilona Erzsébet r. k. 24-hónapos. — Lampert Imre r. k. 4 hónapos. — Özv. Novák Györgyné Mátyas Anna magánzó r. k. 85 éves. — Jordonic Imre r. k. 4 éves — Répásy Ferenc téglagyári égető neje Lang Lidia ág. h. ev. 42 éves. — Herczeg György hentesiparos r. k. 59 éves. — Szabó Imre r. k. 4 éves. — Bándoli Ilona r. k. 3 éves. — Kovács István r. k. 4 hónapos. — Fischer János mezőgazdasági cseléd r. k. 70 éves — Mervei János püspöki szolga r. k. 58 éves. — Mihók Ferenc r. k. 1 hónapos. — Horváth Aranka r. kath. 1 hónapos. — Özv. Tóth Sándorné Ernőhoffer Sarolta magánzó r. k. 72 éves. Rosta Margit r. k. 15 éves. — Mészáros Mihály magánzó r. k. 84 éves. — Özv. Puskás Károlyné Bukhart Janka magánzó r. k. 68 éves. — Rózsa Emma r. k. 1 hónapos. — Unyi Magdolna r. k. 1 hónapos. — Doma Anna r. k. 3 hónapos. — Vesztergom Erzsébet r. k. 4 éves. — Czányi Anna házi cseléd r. k. 67 éves. — Házasság a hét folyamán nem kötett.

Kiadó vendéglő. Balatonfüred főterén egy régi jóforgalmu vendéglő hérbé adó. Bővebbet Sattler Ignácénál.

— **Váradi Izsó,** a szintársulat v. tagja hat hetes táncanfolyamot nyit e hó 15-étől külön csoportokban. Jelentkezni lehet: a Pongrácz-féle dohánytözsdeben. Beiratkozási díj 60 korona.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetetlen munkatemetésén részt vettek és szíves megjelenésükkel fájdalomunkat enyhítették, fogadják ezuton halás köszönetünket.

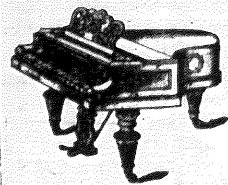
Veszprém, 1918 december hó.

Rotschild Márkusz
és családja.

— **Eladó ház.** Az Eszterházy-utca 2. számú ház, boltnak, műhelyeknek kitünően alkalmas, két udvarral eladó. Bővebb felvilágosítás nyerhető: VARJAS LAJOS bognár mesternél Veszprémben.

— **Perfekt német,** némi magyart beszélő, jó családból való izr. kisasszony állást keres előkelő családnál, ahol őt családtagnak tekintenek. Szíves megkeresést: Siern Etelka Veszprémi, Urkut-utca 10.

A Magyar Országos Biztosító Intézet
R.-t. Veszprémi Központja
üzletszerző tisztviselőket
keres. — Jelentkezni lehet az intézet irodájában (Veszprém, Kossuth Lajos-utca 25.)

KURTZ GYULA
VESZPRÉMBEN.

Új és használt zongora
pianino és harmonium
eladási és kölcsönzési
raktára.

Alapítottatott: 1890.

Kölcsönzések, javítások és hangolások
helyben és vidéken is teljesítettek.

Avult hangszerek
ujakért becseréltetnek.

Árverési hirdetés.

Közhirre teszem, hogy az 1918. évi augusztus 8-án Budapesten megtartott lóvásáron dr. Rosenberg Jenő veszprémi lakos által Grünstein József budapesti (VII., Baros-tér 17.) lakostól megvett egy darab fekete szőrű kanca, csillagos ló, számszámmal, nevezett dr. Rosenberg Jenő veszprémi lakos által közbenjöttöm mellett nyilvános árverésen el fog adni, nevezett Grünstein József korábbi tulajdonos költségére és veszélyére.

Az árverés 1918. évi december hó 18. napján délután 3 órakor fog megtartani Veszprémben Rákóczi-tér, dr. Rosenberg Jenő háza előtt.

Az elárverezendő ló „karórágó.” Árvereztető ezt köztudomásra hozván, a lónak ezen hibájáért szavatosságot nem vállal.

1. Kikiáltási ár 6400 korona, mely összeg azonban szükség esetén fokozatosan lejjebb fog szállítatni.

2. A vételár a legtöbbet ígérő által az árverés befejezése után azonnal készpénzben fizetendő.

3. A vételi illetéket vevő fizeti.

Veszprém, 1918 december hó 9.

Kezessy Móric
állami közjegyző.

Veszprém r. t. város polgármesterétől.

19.512—1918. szám.

Pályázati hirdetés.

Veszprém városnál elhalálozás folytán megüresedett városi állatorvosi állásra pályázatot hirdetek.

A városi állatorvos a X. fizetési osztálynak megfelelő illetményt és lakáspénzt kap. Sertésvágásokért megállapított szemledíjak az állatorvost illetik.

Magángyakorlatot folytathat.

Az állás választás után fog betöltetni. A választás legkésőbb 1919. január végéig lesz megtartva. A megválasztott állását a választástól számított 15 nap alatt elfoglalni köteles.

Akik pályáznak öhajtanak, oklevéllel, anyakönyvi kivonattal, erkölcsi bizonyítvánnyal és az eddigi alkalmaztatásukat igazoló működési bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeiket Veszprém város polgármesteri hivatalának iktatójába 1918. évi december hó 20-ik napjának déli 12 óráig adják be. Később beadott kérvények figyelembe nem vétetnek.

Veszprém, 1918 december hó 2-án.

Dr. Komjáthy,
polgármester.

Teher-, luxus-, posta-autók és autobuszok

legnagyobb választékban, komplett felszereléssel, azonnali szállításra

Fekete Sándor, Budapest, Liszt Ferenc-tér 3.

Gummipótlókerek és bőrprotectorok minden méretben kaphatók azonnali szállításra és mindenféle felszerelési cikkek.

Danás József
Joghévesztési cikkeihez szakújság.
BUDAPEST,
10., Sütő-utca 2. szám.
Telefon: 6-02. Telefon: 8-07.

ELADÓ

Nagyvárad mellett 650 magyar hold birtok 6 szobás villával, gazdatiszti lakás külön és teljes gazdasági felszereléssel. Kedvező feltételek.

Továbbá Veszprém város legforgalmasabb utcáján egy nagyon szép, modern lakó ház 6 szobával és mellékhelyiségekkel.

Eladó és azonnal látható többféle fedeles hintók és futókocsik, gummi rádlis fedeles, gummi rádlis versenykocsi, továbbá 1 pár szép ló, fiakkereket és szeresszámmal. Komplett átvehető jutányos áron azonnal.

Eladó a Batori-utcában gazdálkodó egyénnek alkalmas ház 5 szobával, nagy istállókkel és fészettel. Azonnal lakható.

Eladó a Batori-utcában 4 szobás új ház-mellékhelyiségekkel, adómentes. Május elsején lakható.

Cipőfelszerész készítő üzlet és egy cipész-műhely felszereléssel együtt jutányos áron azonnal átvehető üzemképes gépekkel. Értekezni: **GUTTMANN ZOLTÁN** keresked. ügynöksége Ránolder-utca 1. szám és a **KORONA-SZÁLLÓ.**

BALATONPART

A BALATON FEJLŐDÉSÉT ÁPOLÓ ROVAT.

Rovatvezető: CZAKÓ GYULA.

Krisztus halásza.

Tihany őslakói büszkék voltak, hogy ők az apostolok utódai, „Krisztus halásza”.

Herman Ottó „A magyar halászat” című munkájában írja, hogy mily kitűnő evezőjök voltak. Neki támaszkodtak a lábvetőnek, erősen fogták az evezőt s mikor tollával belevágtak a vízbe, felemelkedtek aztán hátradőltek s a kilenc evező oly szabályosan dolgozott, mint a legpontosabb órának a műve.

Sági János írja „A Balatonpart írásban és képen” tizenhat évvel ezelőtt kiadott, kiváló és lelki megírt munkájában: Mióta a Balatont bérli részvénytársaság halászsa, kiveszett a halászpoezisa. Elnémult a halásznóta, kivesznek az érdekes halászsokások. Sutba került az öreg háló, a gyalogháló, az istáp, a tuzsér, a torokgyékény, a bők, a céla, az alin, az átolja, a belső esapó, a bukáló, a cibék, a vejsze, a szaggató meg a többi laikusok előtt ismeretlen nevű halászszerzőm.

A bödönhajó ott korhad a parton. Elmúlt az az idő, mikor az igazi magyar emberfajta vasmarkától megragadott evezők biztosan jártak a háborgó, szilaj vizen.

Feloszóltak a bokrok, a halászok köztársaságai, megszűnt az előjárói méltóság, a csetrés, a kisbíró, a gyalogszerhaleladó és céhmester tisztos hivátása.

A balatoni népnek nincs több jussa a garda és keszeg rengeteg seregében, az izletes fogas, a kövér ponty értékes csapataiban. — A tihanyi gyepen „jó szerencse után” nem osztozkodnak többé a vászontarisznyával a halászmérték segítségével.

Nem lobog többé az élénk tűz, mely mellett piros-pozsgás menyecskék, tapasztalt halászgazdák főzik a paprikás halászelevet, avagy ponty nyáron forgatják a kitűnő halat.

Tihany ősrégi népeletét évszázadok érintetlenül hagyták, de a részvénytársaság egy-kettőre elsöpörte, a hálót kiragadta számtalan halász kezéből. Öreg, hivatásos halászokat kenyérvesszőkké tett.

A tihanyi halász kedvezészetlen más foglalkozás után nézett s nem jut eszébe többé a halásznóta, melyet vig társaságban, tüzes bor mellett oly sokszor énekelt gondatlanul:

Én vagyok a halászegény,
Én járok a víz tetején;
Én fogom az aranyhalat
A tihanyi hegyek alatt.

Tizenhat évvel ezelőtt a népnek a lelkéből szakadt gondolatok papírra vetése. A balatonparti ember mindenkor soványogva nézett a Balaton tavának vizére. S amikor reánézett mindig annak halaira gondolt, keszegére, gardájára, pontyára és süllőjére. És most mozogni kezdenek már a halászfaluk. A téli estéken tervezgetnek, hogy és mint lesz, ha befagy a Balaton, ki fog halászni a Balaton jegén, ki részeli a keszegét s a Balaton kiváló specialitását a balatoni fogast. — A balatonparti közönség bérbe kényszerített területük saját kezelésbe vételét óhajtják. Készülnének a régi halászgazdák fiai, hogy piros pozsgás menyecskékkel együtt — mint „Krisztus halásza” — apostolok utódai — ők főzzék az illatos paprikást és az izletes halászelevet.

BALATONPARTI HIREK.

* **Balatonpart jövője.** Sokszor irtunk róla e rovat hasábjain, hogy mily jövő vár a Balatonpartra. Sokszor mondtuk, hogy szépséges hely, a viznek vakító ragyogása, a hullámok versengése, a nevetgélő égbolt, a vízben fürdő felhők, a barátságos házcsoportok, a gondtalan emberek, a szántóföldek, a szőlők, a leírhatatlan változatos táj stb. stb. praedestinálják, hogy az „Éden kapuja” legyen. Sokszor sarkallottunk: fehéren ragyogó partok — tündérország, jó magyar lakosai munkára fel a Balatonpart jövője érdekében. A munkásé a dicséret, a munkán van az áldás. — A semmittevés a magyar tenger, a mi kincsünk jövőjét veszélyeztetjük. — Félre a maradisággal, az elharapódzani kezdő tunyasággal, a mohó vágyat kifejezni akaró tekintetünket fűgesszük a Balatonpartra, dolgozzunk kintartással, szorgalmaskodjunk lankadatlan erővel, áddig — amíg nem késő.

* **Rémhírek a Balatonparton.** Számtalan helyekről rémhíreket terjesztenék a Balatonpartról. Itt családokat gyilkoltak meg, amott rablás és fosztogatás történt. A hírek hallói, még sokszorozva, megnagyitva, fantasztikusnak kiszinezve adják tovább az eseményeket. Nemszak hallották, de látták is, ami meg nem történt. Ahol fegyver nem dörögött — gépfegyverek kattognak, ahol nyílsebesen repülő sárlyok repülnek — repülők hullatnak bombát, — ahol nincs szükség az ablakozó tóra — nagyszabású betörés történt. A Balatonpart csendes és nyugodt, — sőt meg is felejtkezik a jövő nagy munkáiról. Kár, hogy a rémhírek terjesztői nem látják be, hogy nem cselekszenek jól az alaptalan hírek és vádaskodások továbbterjesztésével, — hogy maguknak ártanak csak vele és a nehéz munkával kiépítendő — nagy vesélyben forgó édes magyar hazáknak.

* **Balatonkenesei Otthon szálloda.** A Vonatkisérők Országos Otthona Balatonkenesei üdülő telepének szállodája a háborus időkben saját anyagi helyzetének háttérbe szorításával minden erővel azon munkálkodott, hogy minden jogos kívánalmat kielégítsen. Kiterjedésének nagysága, — modern conforttal való berendezése e nehéz időkben nagy előnyül szolgált a községnek. Az itt állomásozó és átvonuló katonaságok itt találtak otthont. A köztársasági katonák is itt találtak meleg szobára.

* **Balatonni monda.** Viktor Aurelius történetíró jegyezte fel, hogy Galeriusnak köszönhetjük a Balaton vidékének kiszáritását és a Balaton lecsapolását. Galerius feleségét, ki Diokletianus leánya volt — Valeriának nevezték. Ezt a vidéket Galerius az ő tiszteletére nevezte el Valeriz tartományának. A monda szerint Valeria Tihanyban lakott, hol Diana tiszteletére oltárt emelt. Anyja a balatonfüredi gyógyforrást használta és meggyógyult.

* **Első jég a Balatonon.** A tél ragyogó leplelt ez évben korán borította a Balatonra. — Az egyszerre hidegre fordult időjárás alatt hártvasodni kezdett a tó vize s sokan már a mozgalmal jégre életre gondoltak. De hirtelen tavaszi változatot öltött az idő, a gyenge jégdarabok kikerültek a partra s a méla csendet a nagy seregben vonuló vadludak gágogása törte meg.

* **Feminizmus a balatonparti falun.** Egy fővárosi író előadást tart. Zajos siker, a hálás közönség lakomát rendez. A lakomán jelen van egy kedves jó bácsi is, afféle régi szabású, egyszerű becsületes öreg ur, aki ősz fejével nehezen tudja már megérteni az új kor jelszavait. Az öreg ur ott üldögélt csendesesen a székén, türelmesen hallgatta a pohárköszöntőket s áhítatos tisztelettel tekintett az előadóra. A lakoma vége felé azonban egyszer csak meggondolta magát, fölkel a helyéről, oda viete székét az író mellé s így szólította meg:

— Bocsásson meg tisztelt polgártárs, — kedves öcsém úram, de szeretnék kérdezni valamit. Tudja én afféle világtól elmaradott, falusi öreg gazdaember vagyok, polgártárs pedig tudós ember. Azért akarom felhasználni ezt a kedvező alkalmat.

— Parancsoljon velem urambátyám!
— Hát mondja meg nekem tisztán, világosan, hogy voltaképpen mi a szösz lehet ez a — feminizmus? Én ezt a furcsa szót itt is olvasom az újságokból, ott is olvasom s nem tudom a tökéletes értelmét sehogyszem kivenni. Azért gondoltam, hogy — ha szégyen, ha nem szégyen — én bizony megkérdem öcsém uramtól.

Az író félig csodálkozva, félig mosolyogva felelt az öregnek:

— Megmagyarázom én kedves urambátyám mindjárt. Roppant egyszerű dolog az egész.

— Na, igazán kíváncsi vagyok.

— Hát kérem szeretettel, a feminizmus tulajdonképpen az asszonyoknak az a kívánsága, hogy nekik is mindenben mint köztársasági polgártársóknak mindenben éppen ugyanannyi joguk legyen, mint a férfiaknak.

— Hogy ugyanannyi joguk legyen mint a férfiaknak?

— Igen, ugyanannyi!

— Az öreg ur erre elgondolkozott. Lehorgasztotta fejét, szelid, jóságos arca elborult s halkán jegyezte meg, mintha csak magának beszélne:

— Abba az én feleségem nem megy bele.

Hadikölcsön-tájékoztató.

Hadikölcsön, hadikölcsönbiztosítás, hadikölcsön előleg

által anyagilag érdekelte egyének védelme bankoktól, politikától távol álló, független hírszolgálat (informatio) által. — Csatlakozó előfizetők tíz naponként bizalmas értesítést kapnak a hadikölcsön sorsával kapcsolatos összes ügyekben. — Események, tervek, vélemények közlése, az adás-vétel, caere és áralakulás stb. szakszerű és pártatlan ismertetése. — Csatlakozás 10 korona negyedévi előfizetésnek postautalványon való beküldése által történik. — Cim: GEDEON ANDRÁS a Nagy Magyar Compos pénzügyi évkönyv főtisztviselője, Budapest, VIII., Kender-utca 6.

— Könyvnyomdai és könyvkötői munkákat legszebben leggyorsabban, legolcsóbban készít Fodor Ferenc könyvnyomdája és könyvkötészet Veszprém.

Izléses és jutányos kivitelben

készít

nyomtatványokat

névjegyeket

eljegyzési

kártyákat

meghívókat

könyvkötői munkákat

FODOR FERENC

könyvnyomdája és könyvkötészete

TELEFON 54.

VESZPRÉM

TELEFON 54.

Németh Károly

polgári és katonai szabó

VESZPRÉM

a „Korona“ szálloda átellenében.

Készíték a szakmamba vágó mindenféle munkát. Használt ruhákat becserelek és azokat kijavítva, ismét eladom. Továbbá a Karádi-féle 40 éven át fenntartott jó hírű **varrógépezetet** gépekkel és alkatrészekkel együtt átvettem és azokat tovább árusítom. Használt gépeket becserelek, javításokat elfogadok. — Gépeket rövidebb vagy hosszabb időre **használatra kikölcsönzők.**

BOKROSSY ELEMÉR

ingatlan forgalmi, bankbizományi és biztosítási tanácsadó irodája

VESZPRÉM, Rákóczy-tér 24. szám alatt

Eladó

Házak Veszprémben:

Emeleten 5 szoba, nagy előszoba, fürdőszoba, földszinten 3 szoba, kényelmes mellékhelyiségek és virágos udvarral.

6 lakásból álló ház, egy 4, kettő 3, kettő 2 és egy 1 szobás, nagy gyümölcsös és konyhakerttel a Séd mellett.

Vendéglő, 6 szobás, 560 m²-l területen.

Három 2 szobás lakásból álló modernül épült sarokház.

540 négyzetméter gyümölcsösben egy 2 szobás és egy 1 szobás épület.

Két pékműhely, egy sütőkonyha, kenyér- és lisztraktárból álló épület és egy 3 szobából, előszoba, konyha, élesztár, mosókonyhából álló lakházzal a Séd partján, konyhakerttel.

4 szoba, fürdőszoba, konyha, cselédszoba, kamra, kertés villaszerű épület.

2 szoba, 2 konyha és kamrából álló kertés épület 3000.— koronáért.

Luxus épület, minden kényelemmel, park és konyhakerttel 120.000 koronáért.

Szép modern lakóház Celdömölkön.

Földbirtokok:

200 hold Baranya megyében, gazdasági épületekkel.

304 hold Somogy megyében.

120 hold Somogy megyében.

77 hold Somogy megyében.

66 hold Somogy megyében.

200 hold Tolna megyében.

362 hold Veszprém megyében.

560 hold Pozsony megyében bérbe adó.

1574 hold Baranya megyében bérbe adó.

Szállók, villák és villatelkek:

14 szobás épület penzióknak is alkalmas, Balatonalmádiban.

Egy 3 szobás és egy 2 szobás villa 1800 négyzetméter szállóval Balatonalmádiban.

14 000 négyzetméter gyümölcsös, szántó és szálló 3 szobás villával, istálló, felszer és sertés-állal Balatonalmádiban.

Somlósárhelyen szép szálló, épülettel.

Tisztviselők fixizetással és jutalékkal felvételnek.

Lakásberendezési tárgyak a lakásokban elhelyezve vagy beraktározva, továbbá pincéknél borkészletek, nyaralók stb.

betörés

károk ellen biztosíthatók az „Első Magyar Általános Biztosító Társaság“ veszprémi főigénykése (Szabad-utca 3. szám).

MINDENKI

kivétel nélkül

megkapja

AZ UJSÁG szenzációs naptárát az 1919-ik évre

díjtalanul,

aki AZ UJSÁG-ra, ha csak egy hónapra is előfizet 1919 január hó 1-től kezdődőleg.

Érdekében

van tehát, hogy

gyorsan

adja postára az előzetési összeget, mert a kiadóhivatal csak ebben az esetben **küldheti meg** azonnal AZ UJSÁG szenzációs

A J Á N D É K A T:

AZ UJSÁG több mint 300 oldalra terjedő **Naptárát**, mely könyv-árusi forgalomban egyáltalában nem kapható.

AZ UJSÁG előfizetési ára:

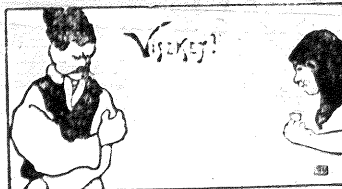
Egész évre **K 88.—** Negyedévre **K 22.—**
Félévre **K 44.—** Egy hónapra **K 7.80**

Megrendelő cím:

„AZ UJSÁG“ kiadóhivatala
Budapest, VII., Rákóczi-út 54.

Névjegyeket

legszebben leggyorsabban legolcsóbban
készít FODOR F. könyvnyomdája Veszprém, Szabadság-tér.

Viszketegséget, sömört, rüht
leggyorsabban elmulasztja a dr. Flesch-féle eredeti, törvényesen védett

„SKABOFORM - KENŐCS“

Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti pecsétetes dr. Flesch-félet kérjünk. Próbátégely K 4.—, nagy tégely 6.—, családi adag K 15.—.

Veszprém és vidéke részére főraktár: **Kocsuba Emil „Fekete sas“** gyógyszer-tárában, Veszprémben.

Vételnél a „Skabiform“ védjegyre ügyeljünk.

Rendbe hozta már?

tűzbiztosítását
üvegbiztosítását
betöréscsopás-biztosítását,
hogy kár esetén az óriási áremelkedéseknek megfelelően kellően biztosítva legyen?
Felszámolta szívesen szolgát felvilágosításom a cs. és kir. szab. Trieszti Általános biztosító társ. veszprémi főigénykése
Kossuth Lajos-utca 24.

Tánciskola megnyitás.

Österreicher Nándor és neje, a legelső fővárosi okleveles táncművészek értesítik Veszprém n. é. közönségét, hogy 1919 január hó 5-én **vasárnap a polgári fiúiskola tornatermében**

táncanfolyamot

kezdenek, melyen a jelenkor összes modern táncai lesznek tanítva u. m.: **Wanstep, Foxstoot, Brazíliai Meccsics, Boston, Francia négyes, polka** és az összes sortáncok.

A tanfolyam több csoportból áll, u. m.: **külön óra, zártkörű gyermek- és esti csoportból, csoportok válogatott diszkrét társaságok részére.**

Beiratkozni lehet Fodor Ferenc könyvkereskedésében.

A terem állandóan fűtve lesz.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri **ÖSTERREICHER NÁNDOR és NEJE**
okl. fővárosi tánctanárok.

Vendéglősök figyelmébe!

100 Hekto 1917. évi
tormesű

balatonfüredi, csopaki, paloznaki, valamint 8-10 éves somlói borjutányos árban azonnal eladó!
Bővebbet a lap kiadóhivatalban.

Bukott

tanulók érdekében forduljanak sürgősen a

Zsoldos tanintézetéhez

Budapest, VII. Dohány-u. 84. Telefon 32-40. --- Ugyanott a leggyorsabb előkészítés magánvizsgákra, felvételi és érettségi vizsgára.

Mindenféle ures használt hordókat és Palackot (üveget)

minden mennyiségben vesz Szemerey fűszerkereskedő.

RÜHES LOVAIT

kezelve a sokszorosan kipróbált és mindenütt bevált **Strausz-féle**

„Fortuna“-lóruhakenőccsel

(törvényileg védve), mely egyszeri kezeléssel biztosan gyógyít. Kapható:

STRAUSZ ARMIN gyógyszerésznél **KENDERES**, Jásznagykútfőzsolnok megye.

Egy lóra való adag ára 25 kor.

Megkezdődött a karácsonyi vásár!

Karácsonyi és ujévi ajándékoknak legalkalmasabb

imakönyvek, emlékkönyvek, képes levelezőlap albumok, bőr írómappák, női- és férfi díszlevélpapírok, írószer garnitúrák

a legjutányosabb árban kaphatók.

Diszmunkák, ifjusági folyóiratok, szépirodalmi könyvek, 100 féle mesés és képes könyvekben óriási választék!

Karácsonyi és ujévi képeslapok 1000 féle mintában.

Különleges papírnemű ujdonságok nagy raktára.

A n. é. vásárló közönség figyelmét mindezekre bátor vagyok felhívni.

==== Kiváló tisztelettel ====

FODOR FERENC

könyv- és papírkereskedő

Szabadság-tér 3. VESZPRÉM. Telefon-szám 54.

Lelkiismeretes pontos kiszolgálás!